

Szegedi Ítéltábla

Bf.I.432/2023/8.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, a 2024. február 28. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt terhelt⁴ és társai ellen indult büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2023. március 30. napján kihirdetett 6.B.25/2022/158. számú ítéletének Terhelt1 XIII. rendű, Terhelt2 XV. rendű vádlottra és a cég1 jogi személyre vonatkozó részét *megváltoztatja* az alábbiak szerint:

A vádlottak bűncselekményeinek minősítéséből a közvetett tetteskénti elkövetésre utalást mellőzi.

Terhelt1 XIII. rendű vádlottat 2 (kettő) év gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra is ítéli.

A vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – fogházban, a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtása elrendelése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

Egyebekben az elsőfokú ítéletnek Terhelt1 XIII. rendű, Terhelt2 XV. rendű vádlottra és a cég1 jogi személyre vonatkozó részét helybenhagyja.

Kötelezi Terhelt1 XIII. rendű vádlottat a fellebbezési eljárás során felmerült 17.000,- (tizenhétezer) forint, a cég2 17.000,- (tizenhétezer) forint bűnügyi költség megfizetésére az államnak a benyújtó⁴ felhívása szerint.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság Terhelt1 XIII. rendű vádlott bűnösségét közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat] és közvetett tettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §] állapította meg. Ezért őt, mint visszaesőt halmazati büntetésül 1 év 6 hónap szabadságvesztésre és 125 napi tétel pénzbüntetésre ítélte.

[2] A szabadságvesztés végrehajtását 3 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést – végrehajtása esetén – börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a XIII. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[3] A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 2.000,- forintban határozta meg. Megállapította, hogy az így kiszabott, mindösszesen 250.000,- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[4] Terhelt2 XV. rendű vádlott bűnösségét közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 3. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat] és közvetett tettesként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk. 345. §] állapította meg. Ezért őt halmazati büntetésül 1 év szabadságvesztésre, 100 napi tétel pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte.

[5] A szabadságvesztés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztést – végrehajtása esetén – börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy a XV. rendű vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[6] A pénzbüntetés egynapi tételének összegét 1.500,- forintban határozta meg. Megállapította, hogy az így kiszabott, mindösszesen 150.000,- forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[7] A cég3-vel szemben 500.000,- forint pénzbírságot szabott ki.

[8] A cég1-vel szemben 3.859.609,- forint erejéig vagyonekobjazást rendelt el.

[9] A felmerült bünygyi költségbl Terhelt1 XIII. rendű vádlottat 61.005,- forint, a cég1-t 78.000,- forint megfizetésére kötelezte, míg 258.000,- forint bünygyi költségrol megállapította, hogy azt az állam viseli.

[10] Az elsőfokú ítélettel szemben ellenérdekű fellebbezések bejelentésére került sor:

[11] Fellebbezett az ügyészség Terhelt1 XIII. rendű vádlott terhére hosszabb tartamú szabadságvesztés, a pénzbüntetés napi tételszámának emelése, az egynapi tétel összegének magasabb összegben való meghatározása és foglalkozástól eltiltás alkalmazása,

[12] Terhelt1 XIII. rendű vádlott és a védő enyhítés, a szabadságvesztés és a felfüggesztés próbaideje tartamának csökkentése, a pénzbüntetés mellőzése, enyhítése,

[13] Terhelt2 XV. rendű vádlott és a védő a foglalkozástól eltiltás mellőzése, a büntetett előlethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli mentesítés,

[14] a cég1 jogi személy érdekében eljáró ügyvéd a jogi személlyel szemben kiszabott pénzbírság mellőzése, illetőleg mérséklése érdekében.

[15] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.130/2023/3. szám alatt az ügyészség fellebbezését fenntartva indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Be. 591. § (2)

bekezdés a) pontja és a Be. 606. § (3) bekezdése szerinti korlátok között, a Be. 590. § (3), (5) (5a) és (7) bekezdése alapján bírálja felül azzal, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nélkül folytatta le.

[16] A jogi indokolás helyesbítése mellett indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezések folytán felülbírált részét változtassa meg, a XIII. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamát, a pénzbüntetés napi tételszámát és az egy napi tétel összegét súlyosítsa, a XIII. rendű vádlottat a gazdasági társaság vezetői tisztségviselésétől tiltsa el, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

[17] A XIII. rendű vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában fellebbezését fenntartva további enyhítő körülményként kérte értékelni a jelentős időmúlást, a vagyoni hátrány megtérítését, azt, hogy a XIII. rendű vádlott vallomásával segítette az ügy felderítését, családfenntartó szerepét, rendezett családi körülményeit, két nagykorú gyermek tartását és betegségeit. Kérte, hogy az ítéltábla a büntetést ne súlyosítsa, illetőleg ne tiltsa el a XIII. rendű vádlottat a foglalkozásától.

[18] A XV. rendű vádlott védője fellebbezése írásbeli indokolásában a foglalkozástól eltiltás mellőzése körében utalt arra, hogy a XV. rendű vádlott a vagyoni hátrányból 3.500.000,- forintot megtérített, így ez a körülmény nemcsak a vádlott-társak esetében, hanem vonatkozásában is megalapozza a foglalkozástól eltiltás mellőzését, ezen felül meglátása szerint indokolt a XV. rendű vádlott előzetes mentesítése.

[19] A cég jogi személy érdekében eljáró ügyvéd a fellebbezése írásbeli indokolásában fellebbezését a pénzbírság mellőzése érdekében tartotta fenn. Utalt arra, hogy a cég jelenleg is működik, az ítéleti tényállásban írt cselekményt leszámítva a társaság működése a cselekményt megelőző tíz évben is és a cselekmény óta eltelt időben törvényes, a pénzbírság alkalmazása pedig a törvény értelmében nem kötelező, így kérte annak mellőzését.

[20] A fellebbezési nyilvános ülésen Terhelt1 XIII. rendű vádlott védője, Terhelt2 XV. rendű vádlott védője és a cég jogi személy érdekében eljáró ügyvéd fellebbezését az írásbelivel egyezően fenntartotta.

[21] Az ítéltábla a fellebbezések közül az ügyesség súlyosításra irányuló fellebbezését ítélte részben alaposnak.

[22] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző eljárást a bejelentett fellebbezések tartalmára figyelemmel a 2017. évi XC. törvény (Be.) 583. § (3) bekezdés a) pontja és a Be. 590. § (3) bekezdés alapján az ott írt korlátok között bírálta felül.

[23] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok betartásával, hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nélkül folytatta le.

[24] Nem merült fel olyan körülmény sem, amelyre figyelemmel a vádlottakat fel kellett volna menteni, vagy velük szemben az eljárást meg kellett volna szüntetni.

[25] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát nem vizsgálta és határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

[26] Terhelt1 XIII. rendű vádlott előéleti adatait – amely nem képezte a tényállás részét – kiegészítette azzal, hogy az ott írt elítélésre a zsarolás büntette mellett csalás büntette és közokirat-hamisítás büntette miatt került sor.

[27] Az elsőfokú ítélet [80] és [92] bekezdését, mint odatartozót, a jogi indokolásba utalta.

[28] Az elsőfokú ítélet indokolása [155] bekezdéséből mellőzte, hogy a cég1 a cég4-től is fogadott be valótlan számlát, mert az nem felelt meg a valóságnak, ahogy arra a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott.

[29] Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállásból helyesen vont következtetést a XIII. és XV. rendű vádlottak bűnösségére.

[30] A cselekmény minősítése során azonban tévedett, amikor azokat közvetett tettesként elkövetettnek minősítette.

[31] Az ítéltábla következetes álláspontja szerint – szemben az ügyészség álláspontjával – a költségvetési csalás büntettét csak olyan személy követheti el tettesként, akit az adott törvényi tényállásban meghatározott bevallási-, befizetési kötelezettség terhel. Ez a kötelezettség – mint jelen ügyben – kft. esetében az ügyvezetőt terheli, így tettesként a költségvetési csalás elkövetője a kft. ügyvezetője lehet. Amennyiben a bevallás benyújtására olyan személy közreműködésével kerül sor, aki a bevallás valótlanásával nincs tisztában, az a cselekmény miatt nem büntethető. Abban az esetben, ha a benyújtó a bevallás valótlan tartalmával tisztában van, a személy kvalifikáltság hiányában tettesként nem, csak bűnsegédként vonható felelősségre.

[32] A hamis magánokirat felhasználásának vétsége esetén is – ahol ugyan nem szükséges a speciális alanyiség – a tettesi elkövetéshez a könyvelő tulajdonképpen technikai teljesítési segéd szerepét tölti be, a bevallás benyújtása a kft. tevékenységével függ össze, a bevallás benyújtója ténylegesen az ügyvezető, így a bűncselekmény elkövetője is tettesként csak ő lehet.

[33] Ennek megfelelően az ítéltábla a vádlottak bűncselekményeinek minősítéséből mellőzte a közvetett tetteskénti elkövetésre utalást.

[34] Az elsőfokú bíróság mindkét vádlott esetében helyesen vette számba a bűnösségi körülményeket, a védők által hivatkozott körülményeket is figyelembe vette, értékelte.

[35] Az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztések és pénzbüntetések arányosak voltak. Terhelt1 XIII. rendű vádlott esetében annak sem lényeges súlyosítása, sem lényeges enyhítése nem volt indokolt.

[36] Nem tévedett akkor sem, amikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy a büntetési célok eléréséhez nem szükséges a szabadságvesztések azonnali végrehajtása. A felfüggesztés próbaideje is arányos.

[37] Tévedett az elsőfokú bíróság azonban, amikor a jelentős tárgyi súlyú bűncselekményt visszaesőként elkövető Terhelt1 XIII. rendű vádlottal szemben nem szabott ki foglalkozástól eltiltás büntetést.

[38] A vagyoni hátrány teljes megfizetése mellett is indokolt a foglalkozástól eltiltás alkalmazása, ezért az ítéltábla Terhelt1 XIII. rendű vádlottat kettő évre eltiltotta a gazdasági társaság vezető tisztségviselője foglalkozástól [2012. évi C. törvény (Btk.) 52. § (1) bekezdés b) pont, Btk. 53. § (1), (2) bekezdés, Btk. 54. § a) pont].

[39] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére akként rendelkezett, hogy azt szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[40] A Btk. 51. § (2) bekezdése értelmében, ha a pénzbüntetést végrehajtandó szabadságvesztés mellett szabták ki vagy a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását rendelték el, a pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés végrehajtási fokozatára a szabadságvesztés fokozata az irányadó. Egyéb esetben az ilyen szabadságvesztést fogház fokozatban kell végrehajtani.

[41] Mivel a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát ez esetben az elsőfokú bíróság nem jelölte meg, ezért az ítéltábla megállapította, hogy a vádlottakkal szemben kiszabott pénzbüntetést – meg nem fizetése esetén – fogházban, a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtása elrendelése esetén börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[42] A jogi személlyel szemben a törvényi minimumban meghatározott pénzbírság szükséges és arányos volt, annak mellőzésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

[43] Az elsőfokú bíróság a 8/2015. (IV. 17.) AB határozatban előírtaknak megfelelően vizsgálta a felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlottak esetében az előzetes mentesítést lehetőségét. A fellebbezések Terhelt2 XV. rendű vádlott arra is irányultak, hogy a másodfokú bíróság részesítse őt előzetes mentesítésben.

[44] A Btk. 102. § (1) bekezdése értelmében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság az ügydöntő határozatban előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes.

[45] Az ítélkezési gyakorlat szerint az érdemesség megítélésénél az elkövető személyiségét, életvitelét, a bűncselekmény tárgyi súlyát és jellegét összevetve kell értékelni (BJD 9986, BH1983.221).

[46] Terhelt2 XV. rendű vádlott a jelentős tárgyi súlyú bűncselekményt a foglalkozása és a vállalkozása felhasználásával követte el, melyre figyelemmel az ítéltábla álláspontja szerint sem érdemes az előzetes mentesítésre rendezett személyi körülményei ellenére sem.

[47] Az elsőfokú ítélet egyéb rendelkezései Terhelt1 XIII. és Terhelt2 XV. rendű vádlott, illetőleg a cég1-t illetően törvényesek.

[48] A kifejtettekből következik, hogy az ítéltábla a fellebbezések közül az ügyészség fellebbezését részben alaposnak ítélve az elsőfokú bíróság ítéletét hivatalból is felülbírálván, azt a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[49] A fellebbezési eljárásban Terhelt1 XIII. rendű vádlott védelmével 17.000,- forint, míg a cég1 képviselőjével összefüggésben 17.000,- forint büntügyi költség merült fel, ennek megfizetésére a XIII. vádlottat a Be. 574. § (1) bekezdése és a Be. 613. § (1) bekezdése alapján, míg a cég1-t a 2001. évi CIV. törvény 19. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

[50] Az ítélettel szemben a Be. 615. § (1) bekezdése alapján nincsen helye fellebbezésnek.

Szeged, 2024. február 28.

Dr. Benedek Tibor s. k.
a tanács elnöke

Sefta Márta dr. s. k.
előadó bíró

Dr. Joó Attila s. k.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.432/2023/8. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 6.B.25/2022/158. számú ítéletének Terhelt1 XIII. rendű, Terhelt2 XV. rendű vádlottra és a cég1 jogi személyre vonatkozó és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett.

Szeged, 2024. február 28.

Dr. Benedek Tibor s. k.
a tanács elnöke